

Datum

2018-05

Tigrinja ትግርኛ

Faktablad för arbetsökande -
Nystartsjobb

ሓድሽ መጀመሪያ-ስራሕ

ነዊሕ እዋን ካብ ስራሕ ተኣሊኻ እንተ ነይርካ ወይ ድማ ኣብ ሸወደን ሓድሽ እንተ ኾይንካ ኣስራሒ ንዓኻ ስራሕ ብመቐጻፋ ቍጠባዊ ደገፍ ክረከብ ይኽእልዮ። እዚ ደገፍዚ ሓድሽ መጀመሪያ-ስራሕ ተብሂሉ ይስመ።

ኣስራሒ ንዓይ ንኸስርሓኒ ገንዘባዊ ደገፍ ክወሃብ ይኽእልዮ?

ኣብ ቤት ጽሕፈት ዕዮ ምዝገብ እንተ ኾይንካን ንነዊሕ እዋን ስራሕ እንተ ዘይነበረካን፤ ኣስራሒ ገንዘባዊ ደገፍ ክወሃብ ይኽእልዮ!። ዛጊት ንዝጸነሐን ንዝቐጸል ዘሎን ስራሕ ግን ኣስራሒ ገንዘባዊ ደገፍ ክወሃብ ኣይፍቀደሉንዮ። ናትካ ትካል ጀሚርካ ንገዛኡ ርእሰኻ ብሓድሽ መጀመሪያ-ስራሕ መልክዕ ከተስርሐውን ኣይከእልንዮ። ኣስራሒ ገንዘባዊ ደገፍ ክወሃብ እንተ ኾይኑ፤ ንስኻ ካብ ስራሕ ዓለም ንነዊሕ እዋናት ዝተኣለኻን

¹ዕድመኻ 20 ዝመልአኻ 25 ዓና ዘይበጸሕኻን ኣብዞም ዝሓለፉ 9 ኣዋርሕ ካብ ስራሕ ዓለም ን6 ኣዋርሕ ተኣሊኻ እንተ ነይርካ። ዕድመኻ 25 ወይ ዝያዳ ኣብዛ ዓመት እንተኾይኑን ኣብዞም ዝሓለፉ 15 ኣዋርሕ ካብ ስራሕ ዓለም ን12 ኣዋርሕ ተኣሊኻ እንተ ነይርካ ኣብ ቤትኪ ኾይንኪ ትሕቲ ክልተ ዝዕድመኡ ቁልዑ ትኣሊ እንተ ነይርኪ፤ ነዚ ክልተ ዓመት ሰጊርኪ ነቲ ዝጥለብ ዘሎ ከተማልእዮ ትኽእሊ ኢኺ። እቲ ሕጻን ዝተራዕመ እንተ ኾይኑ ግና እቲ ክልተ ዓመት ድሕሪ ነቲ ሕጻን ምቕባልኪዮ ዝቐጸር።

- ከም ደላዩ ስራሕ ኣብ ቤት ጽሕፈት ዕዮ ምዝገብ እንተ ነይርካ
- ኣብ መደባት ፖሊሲ ዕዳጋ ስራሕ እንተ ተሳቲፍካ
- ክፍሊት ሕማም (sjukpenning) ክፍሊት ተሓድሶ (rehabiliteringspenning)፤ ካሕሳ ሕዳር ሕማም (sjukersättning) ወይ ድማ ክፍሊት መትከሊ እግሪ እንተ ለካ
- ብመሰረተ ድንጋገ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ምዕራፍ 4 ዓንቀጽ ሓደ(2001:453)፤ ማሕድሮ ደገፍ ወይ ቍጠባዊ ሓገዝ እንዳ ተወሃበካ ከሎ ስራሕ-ኣልቦ እንተ ነይርካ

ኣስራሒ ገንዘባዊ ደገፍ ክወሃብውን ይኽእልዮ ንስኻ

- እንተ በዝሐ ቅድሚ 3 ዓመታት ናብ ሸወደን ዝመጸኻ እንተ ኾይንካን ከም ዑቕብኛ ወይ ጽላልተኛ ወይ ድማ ኣብ ገለ ገለ እዋናት ብስድራቤታዊ ምትእስሳር መንበሪ ፍቓድ እንተ ተዋሂብካ
- እንተ በዝሐ ቅድሚ 3 ዓመታት ናብ ሸወደን ዝመጸኻ እንተ ኾይንካን ብምኽንያት ምስ ሓደ ዜጋ EES ዝምድናኻ መንበሪ ካርድ እንተ ተውሂብካን
- ንገለ ሓደሽቲ መጻእቲ ስደተኛታት ብመሰረት ወፊያ(ውከፋ) ድንጋገ (2017:820) ዝወሃብ መደብ መትከሊ-እግሪ ትሳተፍ እንተ ኾይንካ ወይ ብመሰረት ሑሎፍ ድንጋገ ሓደ ቀጻሊ ውጥን መትከሊ-እግሪ ኣብ ቤት ጽሕፈት ዕዮ እንተለካ
- ብውሑድ ንሓደ ዓመት እንተ ተኣሲርካን ካብ ማሕበሩ ወጻኢ ክትነበር እንተ ተፈቐዱልካን ወይ ድማ ዝተወንዘፈ ፍርዲ ዘለካ ኮይኑ ሓደ ዓመት ናይ ፈተነ ግዜ ዘይወዳእካ እንተ ኾይንካ
- ኣብ ውሕስነት ስራሕን ዕብየትን ትሳተፍ እንተ ኾይንካ።

ገንዘባዊ ደገፍ ዝምልከቶም ዓይነታት ዉዕል-ስራሕ ኣየኖትዮም?

ገንዘባዊ ደገፍ ንግዚያውያን ውዕላት-ስራሕን ብግዜ ንዝተደረጉ ውዕላት-ስራሕን ይምልከት። ንክፈላውያን (part-time) ውዕላት-ስራሕውን ይምልከቶምዮ።

Datum

2018-05

ትግርኛ

Faktablad för arbetsökande -
Nystartsjobb

ደሞዘይ ከንደይ? አየኖት ሓለፋታት-ሰራሕኻይ ይወሃቡኒ?

መሰል ደሞዝን ብመሰረት ኣብ'ቲ ኢንዱስትሪ ዘሎ ሓባራዊ-ውዕል ዝወሃቡ ካልኣት ሓለፋታት ሰራሕን መሰላት ኣለዉኹ። ኣሰራሳይ ሓባራዊ-ውዕል እንተዘይብሉ'ውን፤ እቲ ደሞዝን ሓለፋታትን ዝወሃቡካ ምስ'ቲ ኣብ'ቲ ኢንዱስትሪ ዘሎ ሓባራዊ-ውዕል ብቐንዱ ዝዳረግ ክኸውን ኣለዎ። እዚ ማለት ኣሰራሒኻ ውሕስነት(መድሕን) ከእትወካ ኣለዎ ማለት'ዩ።

ከንደይ ዝኣክል ገንዘባዊ ክፍሊት ነቲ ኣሰራሒ ይወሃቦ?

- ዕድመኻ 20 ዝመልኣኻ ግን'ከ 25 ዘይበጸሕኻን ካብ ሰራሕ ዓለም ን6 ኣዋርሕ ተኣሊኻ እንተ ነይርካን - እቲ ኣሰራሒ ን2 ዓመታት ምስ'ቲ ኣበል ሰራሕተኛ ዝኸፍሎ 31.42% ዝዳረግ ገንዘብ ይወሃቦ።
- ዕድመኻ 25 ወይ ዝያዳ እንተ ኹይኑን ካብ 1 ክሳብ 2 ዓመታት ካብ ሰራሕ ዓለም ተኣሊኻ እንተ ነይርካን - እቲ ኣሰራሒ ን2 ዓመታት ምስ'ቲ ኣበል ሰራሕተኛ ዝኸፍሎ 31.42% ዝዳረግ ገንዘብ ይወሃቦ።
- ዕድመኻ 20 ወይ ዝያዳ እንተ ኹይኑን ካብ 2 ክሳብ 3 ዓመታት ካብ ሰራሕ ዓለም ተኣሊኻ እንተ ነይርካን - እቲ ኣሰራሒ 2 ዕጽፊ ናይ'ቲ ዝኸፍሎ ኣበል ሰራሕተኛ ይወሃቦ። ካብ ሰራሕ ዓለም ልዕሊ 3 ዓመታት ተኣሊኻ እንተ ጸኒሕኻ ድማ ኣሰራሒኻ 2.5 ዕጽፊ ናይ'ቲ ኣበል ሰራሕተኛ ይወሃቦ።
- ኣብ ሸወደን ሓድሽ መጻኢ እንተ ኹይንካን ብምኽንያት መንበሪ ፍቓድ፤ መንበሪ ካርድ ወይ ተሳታፊነት መደብ መትከሊ እግሪ ዝፍቀደካ እንተ ኹይኑ፤ ኣሰራሒኻ 2.5 ዕጽፊ ናይ'ቲ ኣበል ሰራሕተኛ ይወሃቦ። እዚ ሓድሽ መጀመሪ-ሰራሕ ካብ'ታ መንበሪ ፍቓድ ወይ መንበሪ ካርድ ዝተዋህበትካ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 36 ኣዋርሕ ክጀመር ከም ዘለዎን ወይ ድማ ክሳብ ኣብ'ቲ መደብ መትከሊ እግሪ ዘለኻሉ እዋን ክኸውን ኣለዎ። ውጥን መትከሊ እግሪ ዘለካ እንተ ኹይንካ፤ ክሳብ'ቲ ውጥን መትከሊ እግሪ ዝቐጽል ዘሎ፤ እቲ ፍቓድ'ውን ይቐጽል።
- ኣብ ውሕስነት ሰራሕን ዕብዮትን ትሳተፍ እንተ ኹይንካ፤ እቲ ገንዘባዊ ደገፍ ምስ'ቲ ኣበል ሰራሕተኛ ዝዳረግ'ዩ።

ገንዘባዊ ክፍሊት ነቲ ኣሰራሒ ንኸንደይ ዝኣክል እዋንዩ ዝወሃቦ?

ኣሰራሒ ገንዘባዊ ክፍሊት ንኸንደይ ዝኣክል እዋን ክወሃብ ከም ዘለዎ ዝግምግም ቤት ጽሕፈት ዕዮ'ዩ። ብሓድሽ መጀመሪ-ሰራሕ ንኸትቐጸር ብዙሓት ረጅሒታት እንተ ኣማሊእኻ ቤት ጽሕፈጥ ዕዮ ድማ እቲ ንኣሰራሒ ዝመሸወ(ዝበለጸ) ኹነታት ይመርጽ።

- ዕድመኻ 20 ዝመልኣኻ 25 ግና ዘይበጸሕኻ እንተ ኹይንካ፤ እቲ ገንዘባዊ ክፍሊት እንተ ነውሐ ንሓደ ዓመት ይፍቀድ።
- ዕድመኻ 25 ወይ ዝያዳ እንተ ኹይኑ፤ እቲ ገንዘባዊ ክፍሊት እንተ ነውሐ ንኸልተ ዓመታት ይፍቀድ።
- ዕድመኻ 20 ወይ ዝያዳ እንተ ኹይኑን ድሕሪ ንማሕበሩ ምፍራድካ ነቶም ጠለባት እንተ ኣማሊእኻን፤ እቲ ገንዘባዊ ክፍሊት እንተ ነውሐ ንኸልተ ዓመታት ይፍቀድ።
- ብመንገዲ ውሕስነት ሰራሕን ዕብዮትን ነቶም ጠለባት እንተ ኣማሊእኻም፤ እቲ ገንዘባዊ ክፍሊት እንተ ነውሐ ንሓደ ዓመት ይፍቀድ።

ንኹሎም እዘም ሓደስቲ መጀመሪ-ሰራሕ ዝምልከቶም ነገር ድማ እቲ ገንዘባዊ ክፍሊት እንተ ነውሐ፤ ክሳብ ኢታ 65 ዕድመ ትመልኣላ ዓመት ትውዳእ(ትሓልፍ) ይኸፈል።

Datum

2018-05

ትግርኛ

Faktablad för arbetssökande - Nystartsjobb

ሓድሽ መጀመሪያ-ሰራሕ ዘመልክተልካ እቲ ኣሰራሒ ይኹን ደኣ'ምበር ንስኻውን ነቶም ሰራሕ ዘይነበሩኻ እዋናት ኣብ'ታ ቅጥዒ(form) መሊእኻ ናብ ቤት ጽሕፈ.ጥ ዕዮ ኣረክባ ወይ ለኣካ። እታ ቅጥዒ ኣብ www.arbetsformedlingen.se/nystartsjobb ወይ ኣብ ንዓኻ ዝቐርበካ ቤት ጽሕፈት ዕዮ ክትረኽባ ትክእል ኢኻ። ኣብ ገለ ኹነታት ግድን ወረቐት ምስክር ክትልእኻ ኣለካ።

- ማሕድር ደገፍ(försörjningsstöd) ወይ ቀሓጠባዊ ሓገዝ እንተ ወሲድካ፤ ነቲ ኮሙን ወረቐት መረጋገጺ ክህበካ ሕተቶ።
- ክፍሊት ሕማም(sjukpenning) ክፍሊት ተሓድሶ(rehabiliteringspenning)፤ ካሕሳ ሕዳር ሕማም(sjukersättning) ወይ ድማ ንጥፊታዊ ክፍሊት ወሲድካ እንተ ነይርካ፤ ነቲ መድሕን(ውሕስነት) ወረቐት መረጋገጺ ክህበካ ሕተቶ።
- ንማሕበሩ ተፈሪድካ እንተ ነይርካ፤ ምምሕዳር ኣብያተ ማእሰርቲ ወረቐት መረጋገጺ ክህበካ ሕተቶ።
- ኣብ ሳምሃል(samhall) ተቐጺርካ ትሰርሕ እንተ ነይርካ፤ ዝተመስከረ ቅዳሕ ናይ'ቲ ውዑል-ሰራሕ ኣሰሪክብ ኢኻ። ዝተመስከረ ቅዳሕ ማለት ቀደም ሓላፊኻ ዝነበረ ወይ ካልእ ሰብ ኣብ ሳምሃል ትሰርሕ ከም ዝነበረካ ኣብ'ቲ ውዑል-ሰራሕ ይፍርመልካ ማለት'ዩ።
- መንበሪ ፍቓድ ወይ መንበሪ ካርድ እንተ ተዋሂብካ፤ ቅዳሕ ናይ'ቲ መንበሪ ፍቓድ ዘውሃበካ ውሳኔ ኣሰሪክብ ኢኻ።

እንታይ ክገብር ኣለኒ?

ነቲ ቅጥዒን(form) ወረቐት መረጋገጽን ኣብ'ዚ ብምምጻእ ይኹን ብምልእኻ ንዓና ንቤት ጽሕፈት ዕዮ ሃበና። ብዛዕባ ሓድሽ መጀመሪያ-ሰራሕ ንኻንውስን እዚ ኣገዳሲ'ዩ። ኣሰራሒኻ ገንዘባዊ ክፍሊት ክወሃቦ እንተ ኹይኑ፤ ቅድሚ እቲ ሰራሕ ምፍላሙ ግድን ውሳኔ ክነሕልፍ ኣለና።

ኣብ'ቲ ውሳኔ ነሕልፊሉ እዋን ኣብ ቤት ጽሕፈት ዕዮ ግድን ምዝገብ ክትኸውን ኣለካ። ነቲ ቅጥዒን(form) ወረቐት መረጋገጽን ኣብ ትህበሉ እዋን፤ ሸዓኡ ክትምዝገቡ ትክእል ኢኻ።

ሕግታት

ንደገፍ ሓድሽ መጀመሪያ-ሰራሕ ዝምልከት ሕግ (2018:43)

ዝያዳ ክትፈልጥ ትደሊ?

ዝያዳ ክትፈልጥ ምስትደሊ ብቀጻጽሪ ተሌፎን 0771-416 416 ብምድዋል ተደሃየና። ቤት ጽሕፈት ዕዮ ብምብጻሕ ይኹን መርበብ ኢንተርኔት ብምእታው እውን ትደልዩ ፍልጠት ክትረክብ ትክእል ኢኻ።